

Posudek diplomové práce

Marie Hrušková

Eugene A. Nida a jeho přínos translatologii

Práce mapuje dílo Eugena A. Nidy (1914–2011) se zaměřením na příspěvek k vývoji západní translatologie v jejích počátcích. Má ovšem nutně širší záběr – představuje Nidu jako organizátora, metodika a učitele v oblasti misijní činnosti spojené s překladem bible, jako lingvistu, který na základě dobového stavu vědy a potřeb praxe vytvořil syntézu v podobě prvního západního sociolingvistického modelu překladu. Práce uvádí jeho teoreticko-metodologická východiska, model překladu, hlavní monografie (teorie a pojmy), hodnotí jeho přínos. Nidova teorie formální a dynamické (resp. funkční) ekvivalence z 60. let ovlivnila vývoj biblického překládání a teorii překladu obecně.

Po první kapitole úvodu prezentuje druhá kapitola (9-23) Nidovu profesní a vědeckou dráhu, třetí kapitola (24-27) se zabývá dobovým kontextem a východisky, čtvrtá kapitola (28-33) je věnována teorii a modelu překladu, v páté kapitole (34-61) jsou uvedeny charakteristiky zásadních monografií k teorii překladu, šestá kapitola (62–69) se zabývá recepcí díla (kritika a návaznost). Přílohou je bibliografie Nidy a jeho recepce.

Téma je zpracováno přehledově jako základní studie, což je na úrovni magisterské práce dostatečné, proto lze konstatovat, že diplomantka svůj úkol splnila. Nicméně mám tyto výhrady:

Kapitola 3: chybí východiska složkové analýzy lexikálního významu (tomu Nida 1975 věnoval později celou monografii); omylem se zde lexikální význam ztotožňuje s hloubkovou sémantikou věty a Jakobsonem (cases). Kapitola měla být více rozpracovaná, čtenář se např. nedozví, co si Nida vzal z Lambovy stratifikační gramatiky, ani jaký byl dobový stav problematiky významu v USA, takže Nidu nedokáže zhodnotit.

Kapitola 5: na závěr kapitoly mohly být uvedeny pozdější významné časopisecké příspěvky, protože rokem poslední uvedené monografie Nidova teorie překladu nekončí.

Kapitola 6: Tuto kapitolu k recepci Nidy považuji za nedostatečně zpracovanou. Absence studia primárních pramenů je patrná. Chybí časová linie recepce, jakož i kritická reflexe, alespoň nad sekundárním pramenem (Munday), především v souvislosti se severoamerickými komparativisty ideologického obratu. Dnes se překladu primárně konativních textů v masové komunikaci, které se přizpůsobují diskurzu přijímající kultury, říká globalizace. Také návaznost na Nidu je snad širší, než je uvedeno. Důležité je také ověřovat údaje ze sekundárních zdrojů, anebo zdroj uvádět: Koller nebyl Němec.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci dobře.

V Praze dne 5. 5. 2019

Zuzana Jettmarová